

SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Posiedzenie
Komisji Środowiska (12.)
w dniu 17 marca 2016 r.

IX kadencja

Porządek obrad:

1. Stanowisko komisji na temat innowacyjnego wykorzystania ścieków jako źródła energii i zasobów.

(Początek posiedzenia o godzinie 8 minut 28)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Zdzisław Pupa)

Przewodniczący Zdzisław Pupa:

Szanowni Państwo, otwieram posiedzenie senackiej Komisji Środowiska.

Przedmiotem dzisiejszego posiedzenia komisji jest przygotowanie stanowiska komisji na temat innowacyjnego wykorzystania ścieków jako źródła energii i zasobów.

Chciałbym przypomnieć, że komisja odbyła posiedzenie poświęcone innowacyjnemu wykorzystywaniu ścieków jako źródła energii i zasobów. Odbyła się dość szeroka dyskusja na ten temat, zapoznaliśmy się z prezentacją pana profesora Marka Gromca. W tym spotkaniu brało udział wiele osób zainteresowanych innowacyjnymi rozwiązaniami w zakresie wykorzystania ścieków, m.in. jako źródła energii i zasobów, i w trakcie tego spotkania padła propozycja, aby komisja przygotowała stanowisko na ten temat.

Projekt takiego stanowiska został przygotowany i przesłany wszystkim członkom komisji w wersji elektronicznej, tak że każdy z państwa ma go przed sobą, więc myślę, że nie ma potrzeby odczytywania tutaj w całości jego tekstu. Ja bym odczytał tylko dwa zdania z tego stanowiska, które, moim zdaniem, są kluczowe z punktu widzenia naszej komisji. „Woda o dobrej jakości jest podstawą istnienia życia oraz niezbędnym czynnikiem zrównoważonego rozwoju. Dostęp do czystej wody został także uznany za fundamentalne prawo człowieka”. I to jest, myślę, istota tego naszego stanowiska. Może jeszcze jedno zdanie. „Komisja uznaje, że należy wspierać prace badawczo-wdrożeniowe mające na celu odzysk surowców ze ścieków poprzez wypracowanie mechanizmów finansowych i stosowne rozwiązania legislacyjne”. Te zdania zostały obudowane treścią, która, myślę, oddaje ideę i oczekiwania społeczne, a także wychodzi naprzeciw rozwiązaniom technologicznym i prawnym, które należy podejmować, aby doprowadzić do tego, że ścieki wykorzystywane będą jako źródło energii i innych zasobów, że odzyskiwane będą pewne minerały i te elementy, które są ważne dla gospodarki krajowej.

Czy państwo senatorowie mają uwagi do tego projektu stanowiska?

Otwieram dyskusję na ten temat.

(Senator Jadwiga Rotnicka: Ja może tylko tytułem uzupełnienia, Panie Przewodniczący...)

Proszę uprzejmie.

Senator Jadwiga Rotnicka:

Stosunkowo niedawno, chyba miesiąc temu, a może troszkę więcej – czas szybko płynie – odbyło się forum ekologiczne, zorganizowane przez Izbę Gospodarczą „Wodociągi Polskie”, gdzie przedstawiono kilka nowoczesnych metod zapoczątkowanych w Stanach Zjednoczonych, a obecnie już pilotażowo wprowadzonych na rynek Polski, które dają możliwość odzysku fosforu i innych składników jako nawozów do uprawy pól. To jest technologia, która jest stosunkowo prosta, i można się z nią zapoznać. Gdyby ktoś z państwa zechciał zajrzeć na stronę Izby Gospodarczej „Wodociągi Polskie”, na pewno znajdzie tam informacje na ten temat.

Uważam, że komisja, przyjmując to stanowisko, realizuje dwa cele: jest propagatorem innowacyjnych rozwiązań w gospodarce i jednocześnie wielkim propagatorem ochrony środowiska, a przede wszystkim wody, bo ścieki trafiające do wód podziemnych, czyli tego najlepszego u nas jeszcze w tej chwili zasobu, mogą być zanieczyszczone. Jak pan profesor wspominał, jest też problem odcieków z hodowli zwierząt, a to wszystko po prostu można by, że tak powiem, złapać i jeszcze mieć z tego odzysk w postaci chemicznych surowców, a oprócz tego energii, generalnie rzecz biorąc. To tyle tytułem uzupełnienia.

Przewodniczący Zdzisław Pupa:

Dziękuję.

Proszę uprzejmie, Pani Elżbieta.

Starszy Sekretarz Komisji Środowiska Elżbieta Lenard:

Proszę państwa, a ja chciałabym przypomnieć pewną informację techniczną. Otrzymali państwo zaproszenie na targi, które odbędą się 10 maja w Bydgoszczy, gdzie wszyscy zainteresowani będą mogli zapoznać się z ciekawymi nowymi technologiami. W poprzedniej kadencji raz byliśmy niewielką grupką na tych targach – pani przewodnicząca Rotnicka też była – i bardzo zachęcamy do udziału, to są naprawdę ciekawe targi z ciekawymi prelekcjami. Można tam się dowiedzieć wielu ciekawych rzeczy, a później wykorzystać te informacje w terenie. Dziękuję bardzo.

(Brak nagrania)

Senator Jadwiga Rotnicka:

... W przyszłym roku będzie już chyba dwudziestopięciolecie tych targów.

Przewodniczący Zdzisław Pupa:

Dziękuję uprzejmie.

Pan senator Probierz, proszę bardzo.

Senator Krystian Probierz:

W nawiązaniu do wypowiedzi pana przewodniczącego ja mam tylko jedną uwagę co do zwięzłości i treściwości komunikatu. Uważam, że ostatnie zdanie można by pominąć, bo jest powtórzeniem. „Powyższe działania”... itd. Myśmy już o tym pisali. Poddaję to pod rozwagę.

(*Przewodniczący Zdzisław Pupa*: Czyli wszystko od słów „powyższe działania” proponuje pan wyrzucić, tak?)

Tak, całe ostatnie zdanie, bo to jest powtórzenie tego, co zostało już wcześniej... To jest oczywiście propozycja do rozważenia.

Przewodniczący Zdzisław Pupa:

Oczywiście.

(*Wypowiedzi w tle nagrania*)

(*Senator Alicja Zając*: Czyli na zmianach klimatycznych zakończyć.)

(*Głos z sali*: Tak, tak, tak.)

Czy mamy inne uwagi do tego stanowiska?

(*Głos z sali*: Nie.)

Proszę?

(*Wypowiedzi w tle nagrania*)

Woda o dobrej jakości. Tu jest propozycja, żeby wyrzucić „o” – powinno być oczywiście „woda dobrej jakości”, a nie „o dobrej jakości”

Senator Alicja Zając:

Skoro już tak szczegółowo ten tekst analizujemy, to może lepiej zacząć od drugiego zdania: „dostęp do czystej wody został także uznany za fundamentalne prawo człowieka”.

(*Głos z sali*: Czyli odwrócenie...)

To powinno być pierwsze zdanie, a później dopiero: „Woda dobrej jakości jest podstawą istnienia życia oraz niezbędnym czynnikiem zrównoważonego rozwoju”.

(*Senator Jadwiga Rotnicka*: Słowo „także” wyrzucimy...)

Proszę?

(*Senator Jadwiga Rotnicka*: Słowo „także” możemy wyrzucić.)

Przewodniczący Zdzisław Pupa:

Tak, tak.

(*Senator Jadwiga Rotnicka*: Dostęp do czystej wody został uznany...)

...za fundamentalne prawo.

(*Wypowiedzi w tle nagrania*)

Czy są inne uwagi?

Proszę bardzo, senator Ryszka, nasz literat.

Senator Czesław Ryszka:

Chciałbym się odnieść do zdania zaczynającego się od słów „komisja uznaje, że”... Wydaje mi się, że ładniej by było na przykład tak: „komisja uznaje za istotne wspieranie prac badawczych”, „komisja uznaje za konieczne pilne opracowanie”...

(*Głos z sali*: Ależ oczywiście.)

...„komisja uznaje za szczególnie istotny odzysk biogenów”... itd.

(*Wypowiedzi w tle nagrania*)

Przewodniczący Zdzisław Pupa:

W pierwszym zdaniu, Panie Senatorze, powinno być: komisja uznaje za istotne... Tak?

Senator Czesław Ryszka:

Nie, to niech zostanie: „Komisja uznaje, że należy rozpocząć prace”...

(*Senator Jadwiga Rotnicka*: Niech zostanie.)

(*Senator Alicja Zając*: Bez zmian.)

Tutaj nie potrafię...

(*Przewodniczący Zdzisław Pupa*: Dobrze.)

Ale proponuję, żeby następne brzmiało tak: komisja uznaje za istotne wspieranie prac badawczo-wdrożeniowych...

(*Przewodniczący Zdzisław Pupa*: Pani Elżbieto, zapisuje pani, prawda?)

(*Starszy Sekretarz Komisji Środowiska Elżbieta Lenard*: Tak.)

...mających na celu odzysk itd.

Dalej: komisja uznaje za konieczne pilne opracowanie...

I potem: komisja uznaje za szczególnie istotny odzysk biogenów...

(*Głos z sali*: Szczególnie istotny?)

(*Głos z sali*: Tak, za szczególnie istotny.)

(*Wypowiedzi w tle nagrania*)

Przewodniczący Zdzisław Pupa:

Szanowni Państwo, dziękuję serdecznie za udoskonalanie tekstu tego stanowiska, które było i tak przygotowane bardzo profesjonalnie, za co bardzo dziękuję pani sekretarz...

Senator Czesław Ryszka:

Jeszcze jedno. W ostatnim akapicie na pierwszej stronie jest określenie „która będzie mogła być”...

(*Głos z sali*: Na pierwszej stronie?)

Tak, ostatni akapit na pierwszej stronie, drugi wiersz.

(*Głos z sali*: Jest.)

„Nowy paradygmat związany z odzyskiem surowców i energii dotyczy między innymi produkcji wody odzyskanej ze ścieków, która będzie mogła być wykorzystywana”...

(*Głos z sali*: Może lepiej byłoby „będzie wykorzystywana”?)

Tak, będzie wykorzystywana...

(*Senator Jadwiga Rotnicka*: Albo – „może być wykorzystywana”.)

Może być, może być.

(*Głos z sali*: Będzie wykorzystywana, oczywiście.)

„Będzie mogła być” to jest forma *plusquam perfectum*. Nie, to jest...

(*Wypowiedzi w tle nagrania*)

Przewodniczący Zdzisław Pupa:

Skoro nie ma więcej uwag i była wyrażana zgoda na to stanowisko już w czasie dyskusji przed posiedzeniem komisji i w trakcie także, proszę Wysoką Komisję o przyjęcie tego stanowiska.

Głosujemy.

Kto jest za przyjęciem tego stanowiska? Proszę podnieść rękę. (7)

Nikt nie był przeciw ani nikt się nie wstrzymał.

Dziękuję serdecznie za przyjęcie stanowiska na temat innowacyjnego wykorzystania ścieków jako źródła energii i zasobów.

Zamykam posiedzenie komisji.

Dziękuję uprzejmie.

(*Koniec posiedzenia o godzinie 8 minut 38*)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii